

TIIVISTELMÄ

Kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin tilinpäätöksessä ilmoitetut tavoitteiden toteutumat ovat olleet oikeita. Lisäksi sitovien tavoitteiden oleellisille poikkeamille annetut selitykset ovat olleet oikeita ja riittäviä lukuun ottamatta terveyskeskusta.

Valtuuston hyväksymiin yhteisstrategioihin liittyvistä toiminnallisista tavoitteista jäi toteutumatta yhdeksän. Ne on lueteltu yksityiskohtaisesti kohdassa 3.1.

Tarkastuslautakunnan mielestä kaikilla hallintokunnilla tulisi olla hyvinvointi ja palvelut –strategia-alueita toteuttavia sitovia toiminnallisia tavoitteita. Kaupungin kilpailukykyä koskevien sitovien toiminnallisten tavoitteiden määrää tulee lisätä ja esimerkiksi kaupunkisuunnitteluvirastolle asetettavien tavoitteiden tulee tukea nykyistä paremmin kaupungin asunto- ja elinkeinopolitiikan linjauksia ja tarpeita.

Vuonna 2003 hyväksytyn asunto-ohjelman tavoite käynnistää 1 130 uuden asunnon rakennuttaminen vuosittain ei ole saavutettavissa nykyisessä tontti- ja markkinatilanteessa. Käytettävissä tulee olla vuosittain riittävästi rakentamiskelpoisia tontteja.

Lautakunnan näkemyksen mukaan hallintokuntien tulee raportoida selkeästi, miksi sitovaa tavoitetta ei ole saavutettu.

Lautakunta toteaa, että henkilöstökeskuksella tulee olla toisiinsa kytkeytyviä sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sosiaali- ja terveystoimen toiminnan ja talouden ohjausta tulee kehittää, jotta jatkuvilta määrärahan ylityksiltä vältyttäisiin. (Arviointikertomuksen kohta 3.1)

Talouden arviointi

Kaupungin talous kehittyi suotuisasti vuonna 2006. Tulos liikelaitokset mukaan lukien oli 287,7 milj. euroa ylijäämäinen, 163,5 milj. euroa suurempi kuin vuonna 2005. Myös tulos ilman liikelaitoksia oli 56,7 milj. euroa ylijäämäinen.

Koko kaupungin hyvä tulos oli liikelaitosten ja etenkin Helsingin Energian ansiota. Helsingin Energian hyvään tulokseen vaikutti olennaisesti sähköverkkotoiminnan yhtiöittämisestä syntynyt myyntivoitto 136,0 milj. euroa.

Verotuloja kertyi 2 093,7 milj. euroa eli 110,8 milj. euroa (5,6 %) edellisvuotta enemmän. Verotulokehitys oli kuitenkin muuta maata heikompi. Kuntien verotulot kasvoivat valtakunnallisesti 6,4 %. Kymmenen suurimman kaupungin verotulot kasvoivat 6,2 %. (Kohta 3.2.1)

Kustannustehokkuuden lisääminen

Kustannustehokkuuden mittaamisen ja sen perusteella tapahtuvan toiminnan ohjauksen välille tulee lautakunnan mielestä luoda selkeä yhteys.

Talousarviossa tulee asettaa myös sellaisia tavoitteita ja mittareita, joiden avulla saa käsityksen viraston/laitoksen/koko kaupungin kustannustehokkuuden tasosta tai kehityksestä. Tarkastuslautakunta ehdottaa näihin mittareihin kytkettäväksi vertailua muihin suuriin kaupunkiin ja kehitettäväksi pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisiä mittareita. (3.2.2)

Henkilöstöstrategia: henkilöstön saatavuus, palvelussuhdeasunnot

Henkilöstöstrategian 2006–2008 hyväksyminen kaupunginvaltuustotasolla korostaa sen merkitystä. Henkilöstöraportti henkilöstöstrategian seurantavälineenä edellyttää raportilta systemaattista esitystapaa.

Talousarviossa 2007 osoitettiin henkilöstöstrategian toteuttamiseen tarkemmin perustelematta 5 milj. euron määräraha.

Rekrytoitaessa henkilökuntaa kaupungin palvelukseen voi mahdollisuus tarjota asunto olla ratkaiseva tekijä. Nyt kaupungin hallintokunnat ovat luopuneet huomattavasta määrästä palvelussuhdeasuntoja. (3.2.3)

Helsingin Bussiliikenne Oy:n toiminta ja talous

Helsingin Bussiliikenne Oy:n konsernin kokonaistulos on ollut huomattavan tappiollinen yhtiön perustamisesta lähtien. Tämä edellyttää yhtiön johdolta edelleen voimakkaita toimenpiteitä tappiokehityksen katkaisemiseksi. (3.3.1)

Vuokralatojen korjaustarpeet

Peruskorjaustoimintaa on lisättävä ja selvitettävä tulevien vuosien rahoitusmahdollisuudet. Peruskorjaus- ja perusparannushankkeet tulee toteuttaa kohdekohtaisen laatutason takaavasti ja kustannustietoisesti yhteistyössä asukkaiden kanssa. Erikoiskohteissa on otettava huomioon rakennussuojelun aiheuttamien kustannusten vaikutus rahoitukseen ja turvattava asukkaille kohtuulliset vuokrat. Hissittömiin taloihin on saatava hissit. (3.3.2)

Palvelussuhdeasunnot

Kaupungilla oli vuoden 2006 lopussa yhteensä 3 673 palvelussuhdeasuntoa, joista arava-asuntoja 674 ja vapaarahoitteisia 2 999. Seitsemän vuoden aikana palvelussuhdeasuntojen määrä on vähentynyt 1 307 asunnolla, 26 %.

Henkilöstöosaston ohjeen 7.3.2003 mukaisesti virastot ja laitokset ovat luopuneet asunnoista, joita ei ole saatu vuokrataiksi palvelussuhdekäyttöön. Vuoden 2006 lopussa oli tyhjillään 45 asuntoa (1,2 %) ja remontissa oli 53 asuntoa.

Kaupungin tulee selvittää keskitetyn palvelussuhdeasuntojen välityksikön perustamista. (4.1)

Myllypuron lukiorakennuksen vuokraaminen

Myllypuron lukiokäytössä olleessa rakennuksessa on jo useita vuosia sitten havaittu vakavia homeongelmia, mutta rakennusta on edelleen käytetty tilapäisesti koulutilana. Tehottomasta tilasta on myös maksettu vuokraa tilakeskukseen. Opetusviraston tulee luopua tarpeettomista ja käyttökelvottomista tiloista ja käyttää talousarviossa varatut määrärahat vain todellisista opetuksellisista tarpeista aiheutuviin kustannuksiin. (4.4)

Helsingin ammattikorkeakoulun toiminta ja talous

Tarkastuslautakunnan mielestä ammattikorkeakoulun Helsinki-keskeisyyttä tulee vahvistaa. Kansainvälistymistä edistettäessä tulee olla selkeä yhteys Helsingin kaupungin kansainväliseen ohjelmaan ja ottaa huomioon kaupungin kansainvälinen vetovoima sekä kilpailukyyn lisääminen.

Tärkeää on vahvistaa opiskelijakeskeisyyttä ja selvittää opiskelija- ja harjoitteluvaihtojen antamaa hyötyä opiskelijoiden näkökulmasta. Helsingin ammattikorkeakoulu ja ammattikorkeakoulu Evtek yhdistyvät 1.8.2008 lukien. (4.5)

Helsingin työväenopistojen toiminta

Tarkastuslautakunta toteaa, että suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston tulee kehittää kustannuslaskentaa ja vertailua muihin työväenopistoihin sekä panostaa tavoitteiden määrittelyyn ja niiden toteutumisen seurantaan ja vaikuttavuuteen. Lisäksi tulee määrittää hallinnon osuus koko henkilöstöstä ja laskea hallinnon kustannusten osuus menoista.

Suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston tulee aloittaa keskinäinen yhteistyö, joka on tarkastuslautakunnan havainnon mukaan ollut vähäistä. Opiston toiminnan yhdistämisestä tulee aloittaa selvitystyö. (4.6)

Kulttuuritoimen organisaatiouudistus ja avustuskäytäntö

Helsingin kaupungille tulee laatia kulttuuripoliittinen ohjelma, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyy.

Kasvava osa yhteisöjen saamista avustuksista menee kaupungin toimitilavuokriin. Läpinäkyvyyden ja kustannusvastaavuuden lisäämiseksi tulee edistää käytäntöä, jossa osa yhteisön avustuksesta annetaan yleisavustuksena ja osa vuokra-avustuksena.

Kaupunginmuseon ja kaupungin taidemuseon yhdistämistä tai siirtämistä esimerkiksi kulttuuri- ja kirjastolautakunnan alaisuuteen tulee tutkia. (4.7)

Terveyttä edistävä liikunta

Helsingiläisille tulee tarjota riittävät mahdollisuudet terveyttä edistävään liikuntaan koko elinkaaren ajaksi. Etenkin liikunnallisesti passiivisia helsinkiläisiä tulee houkutella käyttämään liikuntapalveluja, lisätä tiedotusta liikuntapalveluista ja valistusta liikunnan merkityksestä terveydelle. Luontevia yhteistyökumppaneita ja tiedotuskanavia liikuntavirastolle ovat kaupungin yksiköistä opetusvirasto, sosiaalivirasto ja terveyskeskus sekä liikunta- ja urheilujärjestöt. (4.9)

Venepaikkavuokraus ja veneiden talvisäilytys

Tulee selvittää mahdollisuus venepaikkojen perusmaksujen porrastamiseen sen mukaan, kuinka sijainniltaan edullisessa tai muista syistä halutussa sata-massa paikat sijaitsevat. Venepaikan hakemiseen ja vaihtamiseen liittyvät toimitatavat tulee tiedottaa selkeästi.

Veneiden satamapaikkojen ja talvisäilytyspaikkojen epäsuhtaa tulee korjata siten, että halukkaille on tarjolla veneen talvisäilytyspaikka valtuuston hyväksymän liikuntapoliittisen ohjelman mukaisesti. (4.10)

HKL:n lipputulot ja tarkastustoiminta

Joukkoliikenteen osuus pääkaupunkiseudun liikenteessä on vähentynyt erityisesti HKL:n bussilinjoilla. Joukkoliikenteen imagoa tulee kohottaa mm. parantamalla joukkoliikenteen turvallisuutta, yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, joukkoliikennevälineiden siisteyttä ja poikittaisliikenteen palvelutarjontaa. Tarkastettujen matkalippujen määrä suhteessa tehtyihin matkoihin on liian alhainen ja se pitää saada nostetuksi. HKL onkin jo ryhtynyt toimenpiteisiin liput-